

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

Rev Pere G. Kalémkarian M. chitarist. ngasse
Nº 4 Vienne

ԼՐԱԳԻՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԱԶՄԱՐԱԿՈՒՄ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պայտերի համար Տարեկան 12 ֆր.
» Վեցամսեայ 6 ֆր.
Արտատպանի համար (երկու քիւր մեկ
» 12 ֆր. վեցամսեայ 7 ֆր.
» 2.60 ֆր. վեցամսեայ 1.50
ԿԱՆՈՒՄ ՎՃԱՐՆԵՐ

Համակ դրամ եռայն դրկել հետեւեալ հասցեով

ԽՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ «ԻՐԱՎՈՒՆԿ» ԼՐԱԳՐՈՑ. — ՎՍՈՒՍ (Պուլկարիա)

Редакция на ВѢСТНИКЪ

„И р а в у н к ъ“

ВАРНА (България)

Redaction du journal

„I r a v o u n k“

V A R N A (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւն
եւ չեմ դրկուիր եւ յարմար դաստաճ-
ները միայն կը հրատարակուին աւ-
րոյշովին կամ մասամբ:
Մանուցման տողը 20 սանթիմ. երե-
սեմ տեղի անգամներու համար 20 0/0
զեղչ կը շինի:

ԱՆՁԱՏ ՆԻՒԹԵՐ

Սրտի անպատշաճ բերկրութեամբ
կարճաճաքեղեք այս էջերուն մէջ
վառնայի Գեղեցիկ սեռին վերա-
բերութիւնը դէպի հայ որբերը,
ինչպէս տեսնուեցաւ իրենց վերջին
յայտարարութեան:

Որչափ մտածենք թէ վասպու-
րականի հայ որբիկներուն եւ մեր
միջեւ անընթաց մը կայ, այնքան
աւելի շնչաւոր կը զարնէ մեր աչ-
քին այդ անհունապէս գթոտ սե-
ռին պաշտելի հոգածութիւնը, որ
ազգային պարտուց խոր գիտակ-
ցութեան գրովը կը կրէ:

Թողո՛ւ, որ իրենց փափուկ սրբ
տրտիւնն ծովերէ ու լեռներէ
անդին, սարերէ ու ձորերէ անդին
մտրացող հէ՛գ մանկութեան հա-
մար... Թողո՛ւ որ իրենց սատա-
րող ձեռներ երկննաւն աւ ու ան
անձնաւորութեան, որպէս զի Դո-
թեան բոլոր ճիւղաւորին լրի-
վաններուն մատնուած հէ՛գ պրդ-
տիկներուն պատառ մը չոր հաց
հալածային... Թողո՛ւ իրենց
չրկներուն, որ ամեն պերճախօ-
տութեան վեր «մեղքեցեք» ազգա-
կով ամենէն քարսիրտին գովթը
չարժիւն նկրտին մօրէմերկ պղզ-
տիկներուն քուրջի կտոր մը
հասցնելու համար... Եւ
հա ինչ որ մեր խորին հիացումը
կը խլեն եւ նախկին հայ տիկնանց
զգացումներուն տակաւ վերագարթ
նուր կը շրջեցնեն ամօքիչ երե-
ւոյթով մը:

Այնպիսի ժամանակ մը՝ ուր նիւ
թապաշտութիւնը իր հեղինակու-
թեան բարձրագոյն աստիճանին
հասած՝ պղատոնախան «ինչուս է
պէտք» ու կը պտտասխանուին շատ
անգամ այս կարգի բարենպա-
տակ դիմումները, Գեղեցիկ սե-
ռին այս անձնութիւնը՝ միա-
ցած անփշրել կորովի եւ սրտի
արիւթեան հետ, կը յուսանք թէ
քարսիրտներուն ալ պիտ'ուսուցանէ
իրենց պարտականութեան միծու-
թիւնը հանգէպ Մայր Հայրենիքի
ժողով մանկութեան, որ ահաւա-
պիկ անօթութեան երեսէն նոր փոս
մըն ալ ինք լիցնելու վրայ է իր

տարաբողոք հօր գերեզմանին բո-
վիկը...

Գանդիմանութեան շեշտ մը ի-
րենց շրթներուն վրայ, եւ ահա
պիտի կախնան ամենէն քարսիրտ
նեղին անգամ: Նայուածք մը ի-
րենց աչքերուն մէջ եւ ահա պիտի
ծնի ամենէն զրահուած սրտերուն
մէջ անգամ ուռաքիչութեան մար-
մաջը եւ այսպէսով կը հաւատանք
թէ Գեղեցիկ սեռը պիտի յաջողի
իր գերին տէրի բլլալ եւ հայ որ-
բիկներուն օրհնութեան արժանա-
նալ, որ վեր է ամեն փառքէ ու
պատիւէ:

Քանի որ Գեղեցիկ սեռին այս
գերազանցապէս գեղեցիկ ձեռնար-
կութեանը վրայ խօսեցանք, այս
առթով կոչոււմ կրնինք բոլոր Պուլ-
կարիոյ հայ Տիկնաններուն հետեւի
էրենց վառնայարնակ քոյրերուն
այս օրինակելի ընթացքին:

Ֆիլիպէն՝ ինչպէս լսեցինք՝ որ-
բախտաւ մը ունեցաւ. ատիկա ին-
չու՛ չը վայել նաեւ իգական սե-
ռին գործնական աշակցութիւնը,
ժամանակաւ ուրիշ նպատակի մը
համար կազմուած Շաքէ անուն
կանանց ընկերութիւնը իր յաջո-
ղութիւններով գործնական կծու բո-
ղոք մը դարձած էր մեր Ֆիլիպէ-
նի ազգայնոց անտարբերութեանը
դէմ: Ինչո՞ւ միեւնոյն ոգեւորու-
թեամբ չը վերաբերուին անոնք
հայ որբիկներուն ալ, որոնք ի-
րենց ծնողաց արեւններուն մէջ կը
լողան այսօր անօթի, ծարաւ:

Ռուսներէ հետ մէկ քանի կա-
րեւոր քաղաքներ Պուլկարիոյ հայ
շայթը կը ներկայացնեն. ու գոնէ
մենք չենք յիշեր ձեռնուած գրուագ-
ք մը այդ շայթային տիկնաններուն
բարձր գեղեցիկները: Որբերուն
սրտածննդիկ ազգակը լաւագոյն ա-
ռիթը չը՝ ներկայացնեն արդեօք
խանդաղատանաց փրկարար ցօղե-
րով սրբել իրենց վերագրուած ան
տարբերութեան այս պղտիկ բի-
ծը:

Արդարութեան պարտք մըն է
խոստովանել թէ Շուվարի տիկին-
ները ամեն առթիւ եւ ամեն ժամա-
նակի մէջ գերազանցած են իրենց
այրերը ու մենք մեծ հաւատք ու-
նինք թէ անկէ մօտաւորապէս պի-
տի լսենք գործնական արձագան-
քը մեր այս կոչին:

Վերջապէս իրաւունք ունինք ըս-
պասելու, որ ամեն տեղ՝ ուր հայ
կինը կապրի, ծնելաւոր մայրերու
պէս պիտի մտածեն այս որբիկնե-
րուն վրայ եւ խնայացող մօր մը ա-
մեն թափոյն ու ուժով օժանդա-
կեն անոնց:

Անցեալ օր՝ երբ խօսքը կը դառ-
նար վարժարաններու նկատմամբ
մեր գրածներուն վրայ, բարեկամ
մը լուրջ միջոց մը կառավարկել
մեր վարժարանները վերին հսկո-
ղութեան փրկարար օգուտներէն
չը զրկելու համար:

Այդ առաջարկը շատ բանաւոր
գտնելով, անոր հաւատարիմ ար-
ձագանքը կըլլայ ահաւաստի խըմ-
բագրութիւն ալ:

Անցողակի կը կրկնենք եւ այս-
չին մէջ թէ մեր հոգարարները
կամ բոլորովին անընդունակ են
իրենց հոգածութեան յանձնուած
վարժարաններու մէջ անցած դար-
ձածը հասկնալու եւ կամ անձնա-
կան գործերով չափէն աւելի զբա-
ղուած մարդիկներ: Տնօրէն-դասու-
տուներն ալ թէ դասաւանդու-
թեանց եւ Թէ վարձուած բլլալու
կողմանէ միւս ուսուցիչներէն տար
բեր հանգամանք մը չունին. այն-
պէս որ հսկող մարմինի մը պէտ-
քը անհրաժեշտ կը դառնայ, եւ
թէ չենք ուզեր, որ տարին մի
անգամ միայն — հարցաքննութեան
օրերը — բացուին վարժարանները եւ
մենք կատարուած լինացած ողբեր-
գութեան մը լալկան հանդիսատես
ները ըլլանք: Այդ պէտքը լրա-
ցնող մարմինը պէտք է ըլլայ բո-
լորովին անկախ թէ նիւթական
ակնկալութենէ եւ ուսուցչական ա-
պագայ թեկնածութենէ. եւ հոգա-
բարձունքը չի՞ն կարող արդեօք
գտնել մէկ երկու այդ կարգի մար-
դիկներ, որոնք պատրաստակամու-
թիւն ունենան կատարեալ անձ-
նութիւնով եւ ծառայել ազգին
է՛ն կարեւոր, է՛ն նուիրական գոր-
ծին:

Եւ որպէս զի այս միտքը գործ-
նական հոյի մը վրայ դրած ըլ-
լանք, կ'առաջարկենք վառնայի
Պատ. Հոգաբարձութեան, որ ան
միջապէս մէկ երկու մարդ ընտրէ,
իր կողմէն ստանձնելու համար
վարժարանին վերին հսկողութիւ-
նը, ժամանակն է, որ ինքնիրեն
հասկնայ այս պէտքին ահապին

կարեւորութիւնը, զ'որ չ'ենք յու-
սար թէ անտեսէ նոյն իսկ Ազգ-
վարժարանի յարգելի տնօրէնն ալ
եւ չըզացունէ իր հոգարարներնե-
րուն:

Վառնայի օրինակը շատ հեշտ
կը փոխանցուի ուրիշ կեդրոններ
ալ, ուր ով գիտէ ի՞նչ վարժապե-
տական շահատակութիւններ կը
գործուին... միշտ յանուն կրթու-
թեան... միշտ յանուն սրբու-
թեան:

Ո՛ր ապուշն է արդեօք. որ թր-
քացող վանեցիկները ծափահարել
յանձնարարենք է վառնայի թերթ
մրտտոյներէն մէկուն, որ դիւահար-
ներու պէս կը փռնգտայ ու կանգ
առնելու տեղ չը գտնեն իր ցատ-
կատուքներուն մէջ...

Մենք մինչեւ հիմայ չը տեսնեք
հրապարակին վրայ խօսք մը, բոռ
մը, որ արդարացեալ այդ թրքա-
ցող վանեցիկներուն իսկապէս դա-
տապարտելի արարքը եւ չ'ենք ալ
կրնար երեւակայել, որ գտնուի
այդպիսի մէկը:

Ուրեմն ինչի՞ վերագրել իր այս
փրկարարից մեղախօսութիւնը...
Կրողի մը բանդագուշանքներուն
թէ ոչ այն հոյակապ ծանծաղա-
մըտութեան, որով շինած է յա-
ճախ այդ մարդուկը իր եզական
տրամաբանութիւնը... ինչ որ է,
Սատուած շատ քաշել չը տայ:

ԺԹՈՒ ԴԱՐՈՒՆ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆԸ

Անցեալ հարիւր տարուան շրջա-
նին մէջ դարձածները համառօտակի
պարզելով վերջնական եզրակացու-
թեան մը յանգելէ առաջ հարկ է
յիշատակել նաեւ այն ձեռնարկու-
թիւնները, կազմակերպութիւննե-
րն ու ջանքերը. որոնք եղան
մարդկային ընկերութեան տառա-
պանքը մեղմելու նպատակով:

Այս օրինակ հաստատութեանց
մէջ իրապէս մեծ տեղը կը բռնէ
այսօր Կարմիր-Խաչի տիեզերու-
կան հոյակապ ընկերութիւնը, վի-
րաւոր պատերազմիկներու օգնելու
եւ անոնք խնամելու համար:

Այս գաղափարին յղացման առաջին պատիւը կաննէ Օրբորդ Նայթինկէլ, որ Ղրիմի պատերազմին ատենն առողջապահական ընկերութիւն մը կազմեց. թէ Պօլիս և թէ Ղրիմ վիրաւորներ խնամելու համար առանց խտրութեան: Այս գաղափարը մղեց շատերը այդ նը պատակով համազգային կազմակերպութիւն մը ստեղծելու եւ 1863ին Ժընէվի մէջ կրեւթով Մուանիէի Նախագահութեան տակ ընկերական հաւաքում մը տեղի ունեցաւ որուն մասնակցեցան 18 պետութեանց ներկայացուցիչները եւ կազմուեցաւ ընկերութիւնը կարմիր խաչի լոկոկըրուքիսն անունով:

Այս ընկերութիւնը անհաւատարի արագութեամբ տարածուեցաւ աշխարհի ամեն կողմը եւ այսօր Ամերիկայէն մինչեւ Ժայռագոյն արեւելք, Եւրոպայ եւ Հակոտեայ աշխարհը ամեն տեղ ամեն երկրի մէջ կը գործէ ի հարկին:

Այս հոյակապ ընկերութեան իր բնական հիմնադիր իտալացուց կողմէ կը ներկայացուի Ֆէրտինանտ Բալաչիանո կոմսը, իսկ Գաղղիացուց կողմէ ալ Հանրի Տիւրան, սակայն այս երկու անձնաւորութեանց որն ուղղալառաջին հիմնադիրը սա անուրանալի է որ երկուքն ալ իրենց կարգին այդ մարդասիրական մեծ կազմակերպութեան գնահատելի ծառայութիւններ մատուցած են:

Նոյնպէս անցեալ դարուն կէսէն յետոյ, Ժիւլ Սիմոն Գաղղիացին և Ռոնէթրո Պոնկի իտալացին ջանաւորներ խաղաղութեան ընկերութիւն մը կազմել, միջազգային դատարաններ հիմնելով, ազգերու վեճերը կարգադրելու համար ու այսպէսով պատերազմի առաջը առնել: Սակայն այս երկուքին առաջարկը չի լսուեցաւ և իրենց ջանքերը ապարդիւն մնացին մեծ պետութեանց անտրամադրութեանը համար:

Դարուն վերջերը, գրեթէ այն առաջարկն էր որ երկրորդեց Ռուսիոյ արդի կայսրը Նիքօլա Բ և գումարուեցաւ Լահէյի գնապանախորհուրդը, որ սակայն, ինչպէս տեսանք, հանրային մտքերը և հրապարակը իրար անցնելէ անդին ոչ մի արդիւնք չարտագրեց և չը կարծուի թէ բարեբար արդիւնք մը ալ ևս կրնայ տալ: Երբ աշխարհը խաղաղեցնելու միջոցներուն վրայ մտածելու համար հոն հաւաքող տէրութիւնները, իրենց թէ՛ ներքին և թէ՛ արտաքին քաղաքականութեան կէտ մ'ալ փոխած չըլլալէ զատ, ընդ հակառակ կը ալ աւելի ուժ տուած են ու կուտան տիեզերքի խաղաղութիւնը և ամեն ատեն վտանգելու բնութիւնը ունեցող ընթացքուն:

Ուրիշ հաստատութեանց և ձեռնարկութեանց գալով, որոնք կեանքի պայմանները հեշտացնելու եւ դիւրատար ընելու կը ծառայեն: Պետական երաշխաւորութեանց տակ հիմնուած խնայողական հաս-

տատութիւնները, դարմանատունները, աղքատանոցները եւ հիւանդանոցները կան որոնց, թիւը Ժիւլ Պօլիսի մէջ անհամեմատ կերպով ճոխացած է: Նոյնպէս առողջապահական համաժողովները, յարաբերութեանց, առեւտուրի դիւրութեան համար եղած գումարումները յատկապէս նշանակելի են:

Աւելի, այսչափ յառաջդիմութիւններով ճոխացած դարուն մը մէջ, մարդկութեան և ողբերու մեծամասնութեան ներկայ յայտնի վիճակը նկատողութեան չառած եւ համառօտ տեսութեամբ մը չունումնախորհած, չենք կրնար անցնիլ և անկողմնակալ եղբակացութեան մը յանգիլ:

Մարդկային բազմակողմանի յառաջդիմութեան անժխտելի ազատացնելը յայտնապէս տեսնող Ժիւլ Պօլիսը ընկերական մեծ նշանաբանն ալ եղած է Սմէնքը մէկին, մէկը ամենքին սկզբունքը, որուն տուած խնայող անմիջական ըմբռնելի կընէ, այն հեշտ կացութիւնը, զոր պիտի ունենային այսօր զօրեղն ու տկարը, առանց բացառութեան, կարելիութեան սահմանին մէջ:

Սակայն ներկային մէջ երկար բարակ մանրամասն ուսումնասիրութեան մէջ մտնելու պէտքը չունինք տեսնելու, հասկնալու և հասկնալու համար, թէ՛ մարդ արարածներուն մեծագոյն մասին վիճակը համեմատական չէ, Ժիւլ Պօլիս մէջ ընդունուած նշանաբանին և պատահած յառաջդիմութեանց:

Իրաւ է, որ անցեալ հարիւրամեակին մէջ մեծ մասամբ տեղի տուած են, բռնակալութիւնը, և միահեծան ինքնակալութիւնը, սահմանափակուած են վարչական իշխանութիւնները և բաժնուած պետութեան ու երկրին մէջ: Ինչ որ տեսանք մեր պատմական գրուածքներու շարքով: Բայց այսօր մարդկային ընկերութեան ծոցին մէջ ծնած ու սնած են այնպիսի վարդապետութիւններ և գոյութիւն առած են այնօրինակ կազմակերպութիւններ որոնք միայն ճնշումն ու սեղանքը կը քանդեն:

Այսօր, այսչափ յառաջդիմութեան կիւղի մը մէջ՝ ուր պարտքի և իրաւունքի ոկղբերները ամեն տեսնէ աւելի լայնօրէն ըմբռնուած ըլլալը կը հաւաստուի, և ընկերական կազմակերպութեան հիմնաւէնքը մէկին և մէկը ամենքին նշանաբանը եղած է: Նոր դարաւ մուտին միջազգային սեղանին վերայ կը տեսնուին այնպիսի քաղաքական խնդիրներ, որոնք պէտք չէին գոյութիւն ունենալ, եւ կամ գոնէ մօտաւորապէս նպաստաւոր ելքի մը յուրը ներշնչէին:

Նոյն այդ լուսաւորեալ դարուն մէջ է որ կը մնայ Տաճկական պետութիւն մը որուն լուսաւորեալ դարուն պատմական էջերը ոչ թէ միջին դարու ալ նախնական ժամանակի պատմութեան մէջ անգամ հազիւ տեսանելի խժոժութիւններով լեցուած է:

Քաղաքակիրթ աշխարհը որ տիեզերքի բազմ ու ճակատագիրը կը վարէ եւ կը անօրինէ, եւ աշխարհի յառաջդիմութիւնը աղմուկնեւ ըրով կը տօնէ: Ասդին հայաստան

մը եւ հայ ժողովուրդ մը կայ որ ամեն օր կը մարտիրոսանայ եւ դէպի ոչնչացում կը մղուի: անդին Մահիդոնիոյ մը կայ որ կրակի և սուրի մատնուած է: Ֆիլիքին մը իր գոյութեան եւ անկախութեան կռիւն կը մղէ բռնաբարողի մը դէմ: Թրանսիլաւի մը կը մարի Ֆիլիքի տիւն իր դարեւոր իրաւունքներէն կը զրկուի: Հէհաս, տան մը ընկճուած և զայն իսպառ խեղդելու ճիգերը կը շարունակուին: Իռլանտայի կղզին անտանի ի շղթայի մը օգակներուն տակ կը ճաւ: Կովկասեան պզտիկ պզգեր կը շահագործուին: Կիսավայրենի տգէտ բնակավայրերու մէջ փոխանակ վարձացում տարածելու, այդ ողորմելի տարրերուն ինքնաճանաչմանը աշխատելու, քաղաքակիրթ ուժեր կատարելագործեալ եւ նրբացած վայրենութեամբ այդ խեղճերուն ամեն ինչը կիրառեն և կօգտուին անոնց դարեւոր տրգիտութիւնէն ու բնական տկարութեանէն:

Եւ այս անխիղճ շահագործումը գոյութիւն հանելու համար յարաճուն սպառազինում մը կայ որ աշխատող, չարչարող տարրին արեւան քրտինքին և հացին գնովը մէջ տեղ կը բերուի:

Եղած բազմաթիւ եւ ալլատեալ յառաջդիմութիւններուն բնական հետեւանքն է բարգաւաճումն ու կեանքի տանիլութիւնը, հոսման տապալէս մինչդեռ այսօր այդ միջոցներուն արտագոյնութիւնը խիստ սահմանափակ շրջանակի մը մէջ ամփոփուած ըլլալուն և կեանքը շատ սրուշ շրջանակի մը մէջ միայն հեշտ դառնալուն: Եւ հակառակ առեւտուրի, ճարտարարուեստի բարգաւաճման և տարածման նոր, տիրող գրեթէ ընդհանուր տեսական տաղանային: Կնքանի և ճարտասան վկան է հացի լաւի տնական խնդիրը, հացը որ մինչեւ իսկ խաւարեալ դարերէն աւելի անհամատեղապէս զփուար եղած է այսօր ձեռք բերել, մարդկային ընկերութեան պատկառելի եւ բացարձակ մեծամասնութեանը համար որ կաշխատի և իր արտադրութիւնէն անբաւական մաս մը կը ձգուի իրեն:

Եւ ահա այս խնդիրն է որ զլուսաւորաբար ծնունդ տուեր է գործաւորական բարդ եւ կնճռոտ խնդիրն, որ օրըստ օրէ արժարժեալ վրայ է: Ծնած է նաեւ ընկերականութիւնն ու անիշխանութեան կանոնութիւնը:

Եթէ մարդը յեղափոխութիւններով կրցաւ մասամբ մը կոտորել բռնապետութիւնները որոնք մարդուն անհատական եւ բնական անկախութիւնը կապտած էին: Անոր յաջորդեց այսօր Տնտեսական բռնապետութիւնը անհամեմատ աւելի տաժանելի քան առաջինը: Հազիւ թէ բռնապետներու գերութիւնէն քիչ մը ազատած, հացի գերութեան եւ անօթութեան դէմ յարատեւ մաշող ու փճացող կրուր մղելու վիճակին մէջ զրուեցու:

Այժմ ներկայ դրութեամբ որուն տակուին երկար եւ անպայման ժամանակ տեւելը անկասկած է

բաներորդ դարը մարդկային կեանքի համար յոռեգոյն ապագայ մը կը խոստանայ: ապագայ մը որուն մէջ ներկայիս արդէն անտանելի գրութիւնը շեշտուելով կրնայ ծրնիլ այնպիսի հոսանք մը որ ամեն ինչ քանդուլ մղուի: Մարդկային իրաւունքները եւ կեանքերը այսչափ սրուած դառնութիւններով կը տեսնենք, կը մղուին հարցնել թէ ո՛ւր է ամենքը մէկին ամենքին Պարտքի ու իրաւունքի բարոյները:

Ժիւլ Պօլիսը արուեստով գրաւանութեամբ ճոխ թէկու, բայց մարդկային եւ ընկերական բարոյականի տեսակէտով շատ դառն շրջան մը եղաւ:

Ա. ՊԱՂ ՋՈՒՐԵՐ

ՊԱՂ ՋՈՒՐԵՐՈՒ ԿԱՄ ՊԱՂ ԼՈՊԱՆՔՆԵՐՈՒ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Պաղ լոպանքներու յատկութիւնն է, մեր մարմնոյն ընդհանուր շարժութեան աստիճանը չափաւորել կամ ցածցնել: քրտինքի հոսումը դադարեցնելով, մեր մարմնոյն ծանրութեան նուազումը կասեցնելէ զատ, աւելցնել, ուժ եւ կորով տալ, պարարտացնել եւ փոփոխական մեր մարմնային գոյութիւնը զգուշելով՝ կենդանութիւն տալ անոր:

Պաղ ջուրի ազդեցութեան տակ բազմակերպ կը տկարանայ, կենսական բոլոր գործառնութեանց մէջ գրեթէ անոնց բացառութեան դանդաղութիւն մը կը նշմարուի, գնդակային կծկալանութիւնը կը նուազի, ջրային գրութեան մէջ ընդարմացում մը կերելայ, շնչառութիւնն ալ իր կարգին կենթարկուի այդ ընդհանուր փոփոխութեան, որ աւելի լայն եւ զգալի կերպով ցանցաղ տեղի կունենայ, ինչ որ կը գուշակուի շնչահեղձութեան, շնչասպասութեան եւ խեղդուեցի ու նմանօրինակ պարագաներու մէջ երեցող նշաններէն:

Վերոյիշեալ երեւոյթները չափաւոր սահմանի մը մէջ տեղի ունենալու համար միակ պայմանն է պաղ ջրին մէջ անշարժ չը մնալ:

Մէկ մ'ալ քրտնած ու տաք մարմնոյն վրայ, պաղ ջուրին առաջ բերաւ ազդեցութեան, արեւնը մէկէն պէտք չենք զործարանները խուժելով, բայց մատնակ բորբոքմանց պատճառ կը դառնայ: Պաղ ջուրի ազդեցութեամբ զգացում գողը մտիւր եւ կերպ մը տնտեսութիւնը կը տեսնէ միանգամ օրհնականութիւնը սկսի, ուր վերոյիշեալ վիճակը փոխուելով, մարդ գուարթութիւն, հանդարտութիւն եւ պիտոմանք կունենայ: Աստուծոյ զատ, հակազդեցութեան միջոցին պէտք է նաեւ հեշտաբոլութիւն մը զգան մեր անդամները որ կապացուցուի մարմնային անոյ կարմրագոյն երեւոյթով մը:

Ինչպէս նաեւ հակազդեցութեան ատեն կըսուի արեան շրջանը արագութիւն մը ստանալու եւ շնչառութիւնը հեշտութեամբ տեղի կունենայ: Զոգրոյին դրութիւնը կուժովեայ, մէկ խոսքով գործունէութեան արեւոր ու տրամադրութիւն, զգալի դիւրաշարժութիւն եւ ճկունութիւն մը կըստացուի:

Երբ մարդ պաղ լողանքէ մը վերջ փոխանակ մեր թուած հակազդեցական շնչանքը զգալու, ազդեցութեան նախնային լիարժեք անհրաժեշտութիւնը միշտ իմանալ, ապացոյց է որ լողանքը օգտակար չէ եղած. այսու հանդերձ հակազդեցութիւնն ալ իր աղբիւրներէ հետեւանքները կրնայ ունենալ:

Պաղ լողանքներու կիրառութիւնը հիւանդոցընդմէջ

Մեր կազմուածքին ընդհանուր կամ մասնակի բորբոքմանց համար, իբր զօրաւոր հակաբորբոք, ամեն միջոցէ աւելի յանձնարարելի են պաղ ջուրի լողանքները: Եւ արդէն, ճիշդ այս պատճառով այսօր Ժամատառնիկի (Թիֆո) լողակախար (Ձիչէք), Դաւ. սգուեակախարի (Գրգը), Վարդախարի (Գրգը) եւ այլ հիւանդութեանց համար, ընդհանուր լողանքի, իսկ թոքացաւի եւ կողոցաւի (Սաթլըման) մէջ պաղ ջուրով թերթաւ թաց լաթեր գործածուելու գործը թիւնը ընտրուած եւ բարեբարարողութիւնն ալ տուած է:

Ջրային հիւանդութեանց մէջ գլխաւորաբար պաղ ջուրի լողանքները իբր ամբողջ ջրային ցաւերու եւ գրգռման յանձնարարելի են. ջուրի լողանքներէն մասնաւոր ծովունը՝ արգանդախցիկի (Իսթէրիա), նշվարձելի, Սեւաղմութեան (Գարա սեւտա), Մեւաղմութեան (Մէլանքոլի), Ախտն-գաղմութեան (Իրօքստրիա) եւ Կաթախտ (Կաթախտ) ընտրած հիւանդութեանց մէջ ձեռք բերուած օգտակար արդիւնքները անուր-անախ են: Թոյլ խառնուածքներու եւ դանդաղ կազմերու համար, պաղ ջուրը, մասնաւորապէս անոնց, եւ լողանքը շատ օգտակար են:

Ձր մեղմանք նպաստելու թէ ջրաբուժութիւնը (Իտրոթէրաթի) կարծես աւելի հիւանդութիւններէ աւելի երկարատեւ հիւանդութեանց մէջ յաջող արդիւնքներ կարողանան:

Ջրաբուժութեան առողջապահական տեսակետով տուած օգուտները, տաք լողանքներու եւ ծովու լողանքի վրայ խոստած ատեննիս պիտի պարզենք:

Թայց, տեղին է մասնաւորապէս ըսելու որ պաղ ջուրի լողանքները վերանորոգող իսկ կրնան ըլլալ, թոքերու հիւանդութեանց ծանր պարագաներու մէջ, ինչպէս նաեւ կաթուածի ենթակալութիւն ունեցողներու համար:

Բ. Գաղջ ջուր

Գաղջ ջուրը պաղ եւ տաք երկու խառնուրդներուն մէջ յարմարագոյն եւ միջին աստիճանն է. գաղջ ջուրով եղած լողանքներուն ազդեցութիւնն ալ, պաղ ջուրին յար եւ նման է. սակայն միշտ գաղջը նախընտրելի եւ խոհեմութիւն է. մասնաւորապէս լողանքի ջրային հիւանդութեանց, ծայրայեղ տկար ու անարիւն ազդերու համար, ջրային լողանքները յաջող թրմող քիւսկը անհրաժեշտ պայման է:

Գ. Տաք ջուրեր

Թափանցող տաք եղող ջուրը մեր ընդհանուր ջրածութեան աստիճանը կ'աւելցնէ, շնչառութիւնը կը պակսեցնէ, սրտի բարձրամիջինը աւելի արագ կը ըլլան, գնդերային տկարութիւն յոգ-նութիւն առաջ կը բերէ եւ անոնք

քրտինք արտադրելով, մարմնոյ տկարութեան պատճառ կը լլայ: Այսպէսով տաք լողանքներու (պաննո) կամ տաք լողանքներու չափազանց կիրառումը խիստ տկար կազմերու համար ներելի չէ:

Նոյնպէս տաք ջուրը կամ սոսկ ջերմութիւնը մեր արեան շրջանը երազելուն եւ երակներուն ընդլայնմանը ծառայելուն համար, մեր գործարանաց մէջ աստ անդ արեան համախոնուածի պատճառ կը դառնայ: Որով, ամեն անոնք որ ուղեղի եւ թոքերու կաթուածի ենթակայ անձեր են, ինչպէս նաեւ հիւսնալ ու թոքերէն շատ տանջուողները, եւ կամ նոյն իսկ արտակարգ ջրալային դրութեան տէր եղողները չեն կրնար երկար առհն առաջ լողանքի տոկալ: Տաք ջուրի ազդեցութեան մասին մինչեւ ցարդ ըստածներէն զիւրաւ կըմտնուի, որ ջրաբուժութեան այս եղանակը — ի բաց առեալ դեղերով հղած պաննոները — անտաքանականէ աւելի առողջապահական են:

Ընդհանուր առմամբ ջրաբուժութեան վրայ այսօր տաք ջուրի մը տալէ յետոյ, անցնինք հիմա մեր նախապէս թուած ջրաբուժական դանդաղ եղանակներէն իւրաքանչիւրին ընծայած առաւելութեանը մասնաւոր իրաւունքը պայմաններուն վրայ խօսիլ:

(Շարունակելի) Ծ Ե.

ՏՕԲԹԷՈՒ ԱՌԱՔԵԼՆԵՐԻՆ [*)

Ձեր տիչճի փափագեանին նուիրած ջատագովականը գուրս հանելով ընտրած կողմնակի ճամբաներէն, ուղիղ ճանքու վրայ բերած եւ կամ իր գարգիւն մերկացուցած ատեննիս կուեննայ փաստաբանական հետեւեալ կընուանը, որուն ուժը իր քիչքնի կաբող էք գնահատել. եթէ կամթուած Պարսիին կծկուեմիսը ղճեք նախապաշարած չեն, արգահատանքի զգացումներով:

Խնդրոյն ընդհանուր դիմն մէջ կընդունիք թէ Ձեր պաշտպանեալը ստացած է յանդիմանութիւն բժշկական բարձրագոյն ժողովէն, որ անիրաւ է բնի կուզէք:

Մենք չենք կարող կառավարական պաշտօնատան մը որոշումները անիրաւ հռչակել. ցորչափ ինք սրբազան չէ՝ զայն եւ իրմէ բարձր ժողով մըն ալ բնկած չէ՝ ընդհակառակը ուղենք չուզենք կը համակերպինք անոնց իբր տարրական պարտականութիւն ընկերային արդի կարգ ու սարքին մէջ: Ուստի Ձեր այդ գանգատները հրապարակի խնդիրներ չեն, ալ վերաբնութեան, ուր պէտք է առաջնորդէք Ձեր պաշտպանեալը դարմանելու համար իր կրած ձախողութեանը... եթէ հնար է:

Մանրամասնութեանը մէջ մտնելով, կընդունիք թէ Ձեր բարեկամը տօթթէօտ տիպոսը չունի. բայց որովհետեւ ուրիշներ ալ միեւնոյն սխալը կը դործեն եղեր, արդարացի կը դանէք ուրիշն իրեն Տօթթէօտ անուանումը:

Սխալը ով օր ալ գործէ, սխալ ըլլալէ չը դադրի ու երբ ատիկա պաշտօնական յանդիմանութեան դրոշմը կը կրէ, անկէ վերջ սխալը յանցանք կը դառնայ ալ եւս:

Վերջապէս տօթթէօտ, գիտէք թէ որն է Ձեր յատագովականին ամենէն միտ-

(*) Տիար Գուրպէթեան հոս չը գրանուելուն համար բնականաբար Տօթ. Աթաբէկեանցին յիշեալին նկատմամբ ըրած ակնարկներուն պատասխանը կը յետաձգուի անոր գալուն:

Թարական կողմը: Տօթթէօտ եւ Փափաղ հան բառերը իրարու հետ հաշտեցունել նիդ է, զոր իր ամեն հոլմներովը մէկ տեղ Ձեզ կըձօնենք, անոր կցելով նաեւ Ձեր գործածած մէկ քանի աղտոտ բառերուն միացած պուրակն ալ:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Պատիւ ունիմք ծանուցանել արգոյ Հայ հասարակութեան թէ, երկսեռ Որբախնամ ընկերութիւնը ապրիլ մէկէն սկսած է իր բաժնեգիրները եւ մասնաւոր նուէրները դանձել եւ ընդունել:

Ուստի հրապարակաւ կը յայտարարեմք եւ լիայոյս եմք որ թէ տեղոյս եւ թէ արտասահմանի ընդհ. հայութիւնը չպիտի գլանան իրենց նիւթական եւ բարոյական աջակցութիւնը եւ օգնութիւնը. որովհետեւ սոյն պէտքը արդի ժամանակուն անհրաժեշտ եւ վսեմներուն էն կարեւորագոյնն է. սոյն որբերներն են որ պիտի կազմեն ապագայ հայութեան հաստատուն կոռւանը:

Մնամք յարգանքօք

Ի դիմաց գործ. ժողովոյ երկսեռ որբախնամ ընկերութեան «Վասպուրական»:

Ատենադպիր Վասն Ատենապետի Յ. Կ. Ճանկիրեան Յովսէփ Բաւաւմեան Կնիք:

Հասցէ
Յ. Կ. Ճանկիրեան (Վ)
(Պուրկարիա) ՎԱՍԻՍ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղոյս Հայ իգական սեռը արդէն մասնակցած ըլլալով «Վասպուրականի» Որբախնամ ընկերութեան», որոշած է ըստ կազմական կանոնագրի ընդհ. ժողով կազմել, որու օրակարգը պիտի ըլլայ Գործադիր ժողովոյ ընտրութիւն:

Ուստի կը հրաւիրենք, որ ամեն մասնակցող եւ մասնակցելու փափաքողներ ներկայ գտնուին, կիրակի, ապրիլ 30 ժամը 10էն 11 Ազգ. վարժարանի օրերդաց չէնքին մէջ:

Ի դիմաց Որբախնամ ընկերութեան անդամութեան

Ա. ԱՄԻՐԻՍԱՆԵԱՆՑ
Ա. ԱՋՆԱՒՈՐԵԱՆ
Պ. Յ. ԲԱՐՍԱՄԵԱՆ
Ի. ՆՈՐԻԿԵԱՆ
Ի. ՊԱՆՃԵԱՆ
Վառնա, 24 ապրիլ Կնիք:

ԼՐԱՔԱՂ

Ս. Հայրապետը Զատիկ տօնին առթիւ, որ Տփղիս կը գտնուէր, չէ կրցիր պատարագել մարմնական թուլութեան պատճառաւ, որ Ն. Ս. Օծութեան արգելք կը լլայ քարոզ խօսիլ, ոտքի վրայ մնալ, Բժիշկներուն պատուէրովը Տփղիսէ մէկ ու կէս ժամ հեռու Օրթա ճալա գիւղը փոխադրուել է, ուր մայրապետ Գայիանէ Թայրիտն ամարանոց մը ունի: Մինչև ցարգ Հայրապետին վիճակը փոփոխութիւն մը չէ կրած:

— Սուշավա (Սատրիա) գտնուող Արսէն վարդապետ Վեհուի Ամ. Երկայի Լօրէնս թեմին հօգեւոր հովիւ ընտրուած ըլլալով, մեկնած է իր նոր պաշտօնատեղին:

— Վերջին փարգերու եւ ուսարաւութեանց միջոցին քանդուած եւ կեղեցիներէն, Եղեւիոյ Մայր ե.

(*) Պէտք է աւելցնել նաեւ ընկերութեան վերաբերիլն:

կեղեցին վերաշինուելու օծումը կատարուել է: Նոյնպէս Վանայ ալցելու հովիւ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս, Պատրիարքարանի որոշման համաձայն յաջողել է կուռուպողի կողպանցի, Բերդակի, Աթոռանցի, Խարակոնիսի, Ոստանի եւ Շուշանցի եկեղեցիները նորոգել, եւ Սարապատի Ս. Գրիգոր վանքին մէջ նաեւ երկու վարժարան հիմնել:

— Երուսաղէմի վանական վարչութիւնը վերջերս Գահիրէի մէջ 28,000 լիտայի ծախսեր է վանքին մէկ ընդարձակ հողը, եւ այսպէս ազ յաջողել է պարտքերը ամբողջովին վճարել:

— Պոլսոյ հայ թղթավաճառներէն եւ գրավաճառներէն հաւաքուած կարգ մը գրքոցական պիտոյքներ զրկուած են գաւառային որբանոցներու եւ նպաստ ընդունող վարժարաններու: Չորս զլխաւոր կեդրոններու մէջ, որոնք են իսկէնտէրուն, Սրվաղ, Կարին, Խարբը կամ Արազկիր:

— Երզնկայի կարօտելոց համար հեռագրաւ նպաստ խնդրուած է Պատրիարքարանէ:

— Մանչէսթըրի հայ տիկիներէն խումբ մը Ակումբ մը կազմելու համար միտցած է. տկուսը արդէն մէկ քանի գրական եւ երաժշտական հաւաքումներ ըրած է:

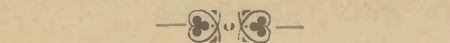
— Տիկին Թադուհի Բերբերեան Բարիկի հայ ուսանողութեան տն. դամուհիներէն մին, պիտի մասնակցի եղեր ներկայ Յուլիան. դէսի «Կնիքական հաստատութեան» համաժողովին: Տաճկահայ կնոջ ընկերական կացութեան մասին ուսումնասիրութեամբ մը:

— Բնիքսպուրկէ տրուած հեռագիր մը կիմացնէ տիեզերահռչակ ծովանկարիչ Ալվալաքի մահը, իր Բէթէի (Ղրիմ) ագարուկին մէջ 83 տարեկան: Իր մահուան առթիւ. Ռուսական. Ֆրանսական, եւ Գերմանական մամուլները միաձայն գրուածաւ են հանդուցեալին արուեստագիտական հանճարը:

Ա.Զ.Գ.

Տեղոյս Որբախնամ ընկ. գործադիր ժողովը նկատի ունենալով որ շարաժամկտները անոնց հաւաքչի կարելի չէ ժողովի. լրագրաց միջոցաւ հրաւեր կարգացած էր փոփոքողներուն. գիւնիցի Պ. Ռուբէն Գուրպէթեան Գալիթ Երիկեան Մեծատուր Պէրպէրեան եւ կարապետ Պաճեան: Նուազուրդի տրուելով կարապետ Պաճեան ամենէն նուազ աթիւնք հարկերն ու լը վարձքով ընդունելովը անկէց պակաս առաջարկողները պէտք է դիմեն Գործ ժողովին:

Վառնայ 26 ապրիլ:

ՄԻՒԹԵՆԵՎԱԿԻՅԷ

Յորանանան Պուլի շէհրինտէ
հէնի ինստ օլընմը պիր կիւրէ
թէհրիպէ օլընմը տըր : Պու
կիւրէ բաթլատըլընտա զայէթ
զօյու պիր տիւման հասըլ օլուպ ,
էթրաֆի վէ ճիւլարը կէօրիւմէզ ի.
միշ : Շիւմի իշպու կիւրէ Յրան.
սըզ հարպ սէֆինէլէրինտէ գուլա.
նըլմասընը հիւքիւմէթ գարարաշ.
աըրուպ , էմր վէրիւմիշ տիր :

—Հինտիստան գըթըլըզը կիւթ.
տիքէ տըլըլաշմագտա . պու կիւն
Հինտիստան պիր չօգ վիւլայէթլէ.
րինտէ գըթըլըզ կալըլմըլ , պու
միւտհիշ հալէ տիւլար օլան սէ.
ֆիլէրին մըգտարը 95 միւտս քի.
շի օլուպ , պուլարըն 5 1/2 միւթօնը
հէր կիւն հիւքիւմէթին իտնէսի
իւէ կէշինմէքտէ տիրէր :

Հայկանաթլարըն հէման քեա.
ֆէսի աճըլգտոն թէլէֆ օլմուշար
տըր : Հատարզ հիսապսըզ էհալի
էօլիւ հալինէ կիրմիշ , սէօլէմէկէ
վէ հաթթիւմ նէֆէս ալմաղա պիւէ
գուտրէթլէրի գալմամըլ օլտըլը
հալտէ էօթէ պէրու սէֆիլ ռէֆիլ
տօլաշմագտա տըլըլար , պիր լօգ.
մա ելէնէք պուլմագ իշիւն : Պու
պիշարէլէրտէն պաղըլարըտա հօլ.
շարտա տիւլիպ էօլմէքտէ իմիշ.
լէր :

—Բօր-Սայիտտէ եռմուրճագ
հաթթալըզը գուհուր իթմիշ տիր :

—Էն սօն ալընտն հալմատիւրէ
նազարէն , Աշանթիլէր մէմէքէ.
թինտէ ինկիլիզ հիւքիւմէթինէ
գարշըր գուհուր իտէն ըսեան կիւթ.
տիքէ քէսպը շիտտէթ իթմէքտէ
վէ տսի երլիլէր զայէթ մէհէքէմ
եկըլէրտէ սըղընմագտա իմիշլէր :
Հօնտարտան մուսվէնէթ եկէթիշ.
րիլմէքտէ տիր :

—Ս. Ամէրիկանըն Նիւ-Եօրք
շէհրի եագընլարընտա պուլընտն
Բրաթթօն նամ մահալտէ թաթիլի
մէշուլիլէթ իտէն 1000 իթալիա.
լը իշիլէր միւսսէլլահ օլարագ
թէհտիտտէ պուլընմագտա իմիշ.
լէր : հիւքիւմէթ պուլընարըն իւզէ.
րինէ տսքէր սէվը իթմէքտէ օ.
լուպ հաթթիւմ ուֆագ պիր միւտա
րէպէտէ պիր աակէր վուրուլուպ
էօլմիշ տիր :

—Թրանսպալ մուհարէպէսին.
տէ ինկիլիզ օրտուսընտա պուլը.
նան կէօնիլիլէր . մուհարէպէսին
խիթամընտա շէնուպի Աֆրիգա.
տա իւքեան իթմէք արզուսընտա
պուլընտըզարը պէյան իթմիշլէր :
ինկիլիզ հիւքիւմէթի պուլընարըն
արզու վէ թալէպինի գապուլ ի.
տէրէք անլէրէ թօփրագ վէ պիր
մըգտար տէրմայէ վէրմէկէ գարար
վէրմիշ վէ օրտա գալաճագ օլան.
լարըն ֆամիլիալընտա հիւքիւմէ.
թին մէսարիֆի իւէ զէվէլէրինն
հանընա նագլ օլընաճագար իմիշ :

—Պիր Ռուս հարպ սէֆինիսի.
նին Աճէմ քէօֆէլինի զիյարէթ
իթմիլինտէն տօլայը իքի ինկի.
լիզ պէօլիւք հարպ սէֆինիլէրինէ

Печ. на Хр. Н. Войниковъ. Варна

մէղքիւր քէօրֆէզէ սէրիէն կիւթ.
մէլէրի էմր օլընմը տըր :

—Ինկիլիթէրա պահրիլէ նէգա.
րէթի՝ Չին սուլարընտա , Հինտ
տէնիլիլտէ վէ ճիւլարլթարտաքի
ուժուժ քէօմիւր տէրօլարընա շիմ.
տիլէ գատար էմսալը կէօրիւմէմիշ
սուրէթտէ քիւլիլիլէթի քէօմիւր
տօլտուրմագտա իմիշ :

—Ռուս Աֆղան օրտուսընա
հէնի ինկիլիզ թիւֆէնկէրի թէվ.
զի օլընմագտա օլտըլընը էփօրա
կաղէթալարընտա կէօրիւմիշ տիր :

—Թրանսպալ վէ Օրանթ եէր.
լի սիյահար , Պօէրլէրին մէյտան
մուհարէպէտէ պուլընմագտարըն ֆիր.
սաթ ատտ իտէրէք խանէլէրի պա
սուպ անլէրին պիշարէ զէվէ վէ
զըղլարընըն ճէպրէն ըլլարընա
կէշմիշլէր : Պու ճանիլէրտէն շիմ.
տիլէ գատար 50 քիշի էլէ կէշիպ
Պօէրլէր գուրշուտա թուլմուշար :

—Հինտիստան գըթըլըզը իշիւն
Պէրլին շէհրինտէ իտնէ օլարագ
թօփլանտն 500,000 ֆրանք Հին.
տիւ վալիսի Հօրտ Գըլըլընա կէօն.
տէրիլմիշ տիր :

—Ճարնիտտան վէրիլմիշ պիր
թէլէկրաֆա նաղարէն , Ճարն իմ
բէրաթօրը հաղըր օլտուզու հալտէ
Եօրհամատա պիրինճի տէրէճէ
օթուզ հարպ սէֆինիլէրինտէն միւ.
րէքքէպ պիր տօնտնմա րէսմի կէ.
շիւ իթմիշ տիր :

ԹԻՒՐԲԻԱ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

—(—)

Հինտիստան գըթըլըզընտան տօ.
լայը օրտաքի իսլամալար իտնէ
եթիշտիրմէք իշիւն պիր գօմիսիօ.
նըն թէշիլիլի Սուլթան թարա.
ֆընտան էմր օլընմը տըր :

—Պահրիլէ նաղըրը Հասան փա
շանըն թաշթըր ըրիստէթինտէ պու.
լընտ պահրիլէ քօմիսիօնը սէքիլ
հարպ սէֆինիլէրինն էփօրաթէր
սանէլէրինտէ եէնի ուսուլ իւզէրէ
թամիւր օլընմարընը գարար.
լաշտըլմըլ տըր :

—Սուլթան Շէնուպի Աֆրիգա.
տա մուհարէպէտէ պուլընտն ինկի
լիզ աակէլէրինէ հէտիլէթէն թիւ
թինն օլլանըլմասը էմր իթմիշ
տիր :

—Հիւճալ շըմէնալէրինն եա.
փըլմասը իշիւն շալըշտըլընաճագ
ասքէր յալըն թէշիլի Պապը
սէրապէրիտէ ինրա օլընմագտա
տըր : Պուլտան մատա եալընըզ
իսլամ միւհէնտիլէր վէ սէնաթթ.
քեարլար մէմուլիլէթլէրտէ գուլ.
լանըլաճագար իմիշ :

ՏԱԽԼԻՅԷ

—

Ռուսիտա պուլընտն Պուլկար
հարպիլէ նաղըրը Միւրալայ Բար.
րիքով Սօֆիայա ապտէթ իթմիշ
տիր :

—Վէրկիլէրին գամը իշիւն Պուլ
կարիտնըն պաղը շէհրիլէրինտէ օ.

լան գարըշըլըզար շիւն տէվամ
իթմէքտէ օլուպ . Ռուսուք , Թր
նոպա վիտին վէ ճիւլար քէօյ
լէրինտէ օլլանըլման աակէրլէր հա.
լա պէլէմէքտէ իմիշլէր :

—Պու կիւլիլէրտէ վուզու պու.
լան գարըշըլըզարտան վէ հիւքիւ.
ֆէրմա օլան միւլայիքիւնըն աք.
սիսի օլարագ վէրկիլէրին գամըն.
տան տօլայը 87 քիշիտէն իպարէթ
15 Պուլկար ֆամիլիալարը Սիւ.
պիտայ իլթիւմ իւէ օրտա իս.
քեանլարը իշիւն Սըրպ հիւքիւմէ.
թինտէն միւստաթէ իսթէմիշլէր :
Պուլարտան մատա թէքար 40
ֆամիլիա տահա Սըրպիտայ իլթի.
ճայա հաղըրլանմըլար :

—Բրէն հաղըլթլէրի Սօֆիա.
յա վալը օլուր օլմաղ , լէիսի
վիքէլա Մ. իվանշով վէ տալիլի
յէ նաղըրը Մ. Ռուսալով վէ
մուհիւմ մէսէլէր վէ տալիլի
իշլէր հաղըրտա ուզուլ միւտ.
աէթ միւլաքէրէտէ պուլընմըլ տըր :

ՍՈՒՀԱՐԷՊԷ

Ինկիլիզլէրտէն գապթ օլընմըլ
օլան Օռնիթ բայթթաթը Պէօմ.
ֆօնթէյնտէն շարգա տօղրու 70
քիլոմէթր ուզաղըլգտա պուլընտն
թապանշու շէհրի պու տէֆա ին.
կիլիզլէրտէն գապթ օլընմըլ
տըր : իշպու շէհրի հարպ նօգթա.
յի նաղարընա գալէթ էհէմիլիլէթ
լի պիր մէվէր տտօ օլընմագտա ի.
տի . խուսուսի օլարագ Թրէթօր.
իայա իլէրլէմէք իշիւն :

—Սթան Ռիշքիլի Պրանտ.
ֆօրթտան ալտըրը պիր թէլէկրա.
ֆա նաղարէն . իշպու շէհրի ինկի.
լիլէր թարաֆինտան գապթ օլը.
նըպ Պօէրլէր կէրէլէ տօղրու գաշ.
մըլար :

—Սէֆէրիկտէն ալընտն էն սօն
հալմատիլէքէ նաղարէն , Պօէրլէր
շէհրը մէղքիւրին մուհարէպէսինի
շիտտէթլէշտիրմիշլէր իտնտէ Սէֆ.
քիլիլիլէր Նիհայէթինէ գատար
մուհարէպէթ իթմէկի գարար վէր.
միշլէր : Լօրտ Ռապէրթմըն զանն
ու պէյանընա նաղարէն սէքիլ օն
կիւնէ գատար Սէֆէրիկի գուլ.
թարմագ միւլմիլի օլաճագ իմիշ :

—Ժէնէրալ Գարիլիթոն 4000
քիշի իւէ Սէֆէրիկէ վասըլ օլմու.
տըր : օրտաքի Պօէրլէրին հալի
զայէթ աղըրլաշմըլ տըր :

—Լօրտ Ռապէրթմ օրտուսու ի.
լէ իլէրլէմէկէ պաշալմըլ տըր :

—Օռնիթ բայթթաթը Պէօմ.
ֆօնթէյնտէն : գապթընտան սօնրա
Օռնիթ բայթթաթը թային օլը.
նան Գրոնդատա տօղրու ինկիլիզ
լէր իլէրլէմէկէ կաղաշմըլ օլտուգ
լարըլ ալընտն սօն թէլէկրաֆ.
լարտան անլաշմըլ տըր :

—Թրանսպալ մուհարէպէսին.
տէ Պօէր օրտուլարը իւէ պիրլէշ.
մէք վէ անլէրէ մուսվէնէթտէ պու.
լընմագ իշիւն : պիր թաղըմ Բուս
կէօնիլիլէր ճէնուպի Աֆրիգայա
տօղրու հօլա շըզմըլար : Պուլար

պէրապէրլէրինտէ քիւլիլիլէթի .
լաթ ու էտէվաթը հարպիլէ կէ.
թիւրիւպ , հաթթա պուլընը պէ.
լիւրլէր թէշիլ իթմէք զայիլիլին
տէ պուլընաճագար իմիշ :

—Բրէթօրիա սիւհանէսինին
բաթթալաւաւ տաթի պիր գապա օլ.
մայուպ , ինկիլիզ բարմաղը օլտը.
լը թիւհագգուք օլընմագտա տըր :

—Թրանսպալ մուհարէպէսինին
իպթիտաթընտա Պօէր ապէրլէրին
մըգտարը 55,000 իքէն պու կիւնէ
գատար անլէրտէն 8,000 քիշի էօյ.
միւշ , 6500 քիշի էսիր վէ 14,000
քիշիտէ զայալ օլմուշ օլտըլընտան
պու կիւն 26,500 քիշի գալըլար
200,000 քիշէտէն միւրէքքէպ ին.
կիլիզ օրտուսընա գարշըր :

ՁԱԽԻՐԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ
Վալ. լիպրա 53-57 էքթ 9. —/11.— ֆր.
Արապա » 55-56 » 10. 60/12 20 ֆր.
ՖիւՍՈՒԼԵԱ 100 քիւ 13 /20 »
ԱՐԲԱ
Լիպրա 40-44 էքթ. 7. /7. 20 ֆր.
ՄԸՍԸՐ
Արապա լիպրա 55-58 8.— ֆր.
Վալիս » » » 7.—/7. 20 »

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ընդ մէջ Յրանսայի , Տաճկաւ.
տանի , Եգիպտոսի , Պարսկաստ.
նի , Պոնտիկոյ եւ Ռուսիկոյ .
G. & M. Madtheossian freres
8 Rue du Croissant
PARIS

Յանձն կառնուլը կատարիլ զգես.
տեղինաց , ընկիւնաց , ուստիսի եւ ալ
ամեն տեսակ պիտոյից յանձնարարու.
թիւնը , մինչեւ մէկ ֆրանք արժողո.
թեմը , հարսանկան օծիտի համար ի.
րեղէններ , ինչպէս նաեւ զեղալմանո.
ներու (droguistes) , բժշկներու եւ
այլ արհեստաւորաց վերաբերեալ վիւր.
բուժական եւ գիտական գործիքներ , հա.
ղեղորէք եւ գրեանք Բարիկի ամենա.
առաջնակարգ վաճառատուններէ , հա.
տատու թիւններէ կամ գործարաններէ
գնելով , իրենց նշանակեալ իսկական
գներով կուղարկենք contre rembour.
sement եւ կամ արժէքը ուրիշ ու եւ
յարմար եղանակով գանձելով :

Մետաքսիկէն , բրդիկէն , բամպակ.
իկէն եւ այլ ֆաբրիկան ու Անգլիա.
կան նորաձեւութեանց վերաբերեալ ա.
մեն կարգի արտադրութեան փոքր թէ
մեծ վաճառատանց եւ մասնաւորաց
հաշտայն կատարեալ ձեռնհասութեմը
գնումներ կը կատարենք փոքրաքանակ
թէ մեծաքանակ եւ ուղղակի ֆապրի.
քաներէ , ամեն տեսակ գունաւոր թէ
ձերմակ ազամոնդներու եւ մարգրիտ.
ներու գնումներ եւ վաճառումներ կը
կատարմիք երաշխաւորեալ ապահովա.
գոյն միջոցներով : Ամեն տեսակ տեղե.
կու թիւններ կը հաղորդեմք միշտ ըս.
տայց աղբիւրներէ քաղելով : Կրտսեան.
նեմք այլ ընդ ալլոց նամակների փո.
խանակութիւնը , տանիլիքներու , կա.
լուածոց եւ փոխանակարող գանձում
զւ կը կատարենք առեւտրական ու սե.
ղանաւորական շրջանակների վերաբե.
րեալ ամեն տեսակ գործողութիւններ :

Յառաջիկայ 1900ի Արուստանադէ.
պը (exposition) այցելիլ փափաքողաց
ինչպէս նաեւ ուսանողաց եւ այլ ամեն
դասակարգի ուղեւորաց ամեն օգտա.
ւէտ տեղեկութիւններ կը հաղորդենք
եւ զիւրու թիւններ կ'ընծայենք :

ԹԱՏՐՈՆ «ՄԱՆԹՐԱԼ»

Ի նպատ տիկին Յասուլեանի
ներկայացուելիք Կարծեցեալ Հումու.
հին , հինգշաբթի գիշեր օդի անձրեւո.
լլալուն պատճառաւ անշարեղիբ ըլլալով
ներկայացելի , պիտի ներկայացուի այս
գիշեր . ու այս գիշեր ներկայա.
յացուելիք «Լէպլէպիճի Հօրհօր արա»
անուն խաղն ալ պիտի ներկայացուի
յառաջիկայ հինգշաբթի գիշեր . մեծ
պատրաստութեամբ :

Отговорникъ Н. Драгушевъ